

ข่าวพยากรณ์และเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช !!

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

“ลดต้นทุนและปลอดภัย หากเกษตรกรใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน”

ประจำเดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ (ฉบับที่ ๓/๒๕๖๔)

โรคเหี่ยวเหี่ยว

ในช่วงนี้เกษตรกรเริ่มมีการปลูกพืชฤดูแล้ง โดยเฉพาะพืชในตระกูลพริกและพืชตระกูลแตง สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดขอแจ้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงและเฝ้าระวังการระบาดของโรคเหี่ยวเหี่ยว

สาเหตุแบคทีเรีย *Ralstoniasolanacearum*

ลักษณะอาการ

โรคเหี่ยวที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Ralstoniasolanacearum* หรือ “โรคเหี่ยวเหี่ยว” ต้นพืชจะแสดงอาการเหี่ยวโดยเริ่มจากใบส่วนยอดสลัดก่อน ต่อมาอาการเหี่ยวเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วโดยไม่มีอาการใบเหลืองเกิดขึ้นซึ่งพืชจะแสดงอาการเหี่ยวในเวลากลางวันและฟื้นคืนใหม่ในเวลากลางคืน ในที่สุดจะเหี่ยวทั้งต้นภายในเวลาไม่กี่วัน เมื่อนำส่วนโคนต้นที่เป็นโรคมาดูดตามขวางจะพบวงแหวนสีน้ำตาลบริเวณท่อน้ำท่ออาหาร และพบเมือกสีขาวข้นลักษณะเหนียวหนืดบริเวณรอยตัด เมื่อนำส่วนที่ตัดไปแช่น้ำจะพบกลุ่มของแบคทีเรียไหลออกมาเป็นสายยาวสีขาวขุ่นภายใน ๒-๕ นาที ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของโรคเหี่ยวที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย เชื้อสาเหตุสามารถเข้าทำลายพืชได้ทุกระยะการเจริญเติบโตและระบาดลุกลามได้อย่างรวดเร็ว โรคนี้เป็นปัญหาสำคัญในการป้องกันกำจัด เนื่องจากเชื้อนี้สามารถพัฒนาสายพันธุ์ให้ต้านทานกับสารเคมีได้เร็ว มีพืชอาศัยหลายชนิดและยังสามารถพักตัวเกาะกินกับพืชนอกฤดูปลูกได้

ลักษณะอาการของโรคเหี่ยวเหี่ยว

การแพร่ระบาด

เชื้อแบคทีเรีย *Ralstoniasolanacearum* สาเหตุของโรคเหี่ยวเหี่ยวสามารถสะสมอยู่ในเศษซากพืชที่ติดเชื้อ ดินที่มีเชื้ออยู่แล้วและเศษวัชพืชที่เป็นพืชอาศัย จะแพร่ระบาดไปกับเครื่องมือการเกษตร มนุษย์ สัตว์เลี้ยง ลม และน้ำชลประทานหรือน้ำฝน โดยเชื้อจะเข้าทำลายทางบาดแผลหรือช่องเปิดธรรมชาติของพืช สภาพอุณหภูมิสูง (๒๘-๓๕ องศาเซลเซียส) และความชื้นในดินสูงจะทำให้การพัฒนาของโรคเป็นไปอย่างรวดเร็ว สภาพดินที่เป็นต่าง ขาดไนโตรเจน หรือมีความสมบูรณ์ต่ำจะทำให้พืชเป็นโรคได้ง่ายและรุนแรง

การป้องกันและกำจัด

การป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรียควรปฏิบัติตั้งแต่เริ่มแรกก่อนปลูกไปจนถึงเก็บเกี่ยวและควรใช้วิธีผสมผสานจึงจะสามารถป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคได้ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

๑. พื้นที่ที่เคยพบว่ามีอาการระบาดของโรคเหี่ยวควรปลูกพืชหมุนเวียนหรือจะไถดินตากแดดสัก ๒ - ๓ ครั้งจะช่วยลดการระบาดของโรคลงได้มากส่วนการปล่อยดินตากแดดไว้เฉยๆโดยไม่ไถดินนั้นปริมาณเชื้อในดินจะลดลงน้อยมากหากปล่อยพื้นที่ทิ้งไว้แล้วมีวัชพืชปกคลุมแทบไม่ได้ช่วยลดปริมาณเชื้อในดินลงเลย

๒. กำจัดวัชพืชในแปลงก่อนปลูกเป็นเวลา ๓ เดือน สำหรับแปลงที่พบโรคระบาดนี้ ควรไถดินอย่างน้อย ๒ ครั้ง ผึ่งให้แห้งก่อนปลูกเป็นเวลาอย่างน้อย ๑ เดือน เพื่อกำจัดเชื้อสาเหตุที่อาจอาศัยอยู่ในวัชพืชและในดิน กรณีที่ปลูกพืชหมุนเวียน เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และข้าว ควรกำจัดวัชพืชในแปลงให้หมดในระหว่างการปลูกพืชหมุนเวียน

๓. ในแปลงที่เคยทราบว่ามีอาการระบาดของโรคควรรมดินฆ่าเชื้อโรคด้วยยูเรีย+ปูนขาวอัตรา ๘๐+๘๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ก่อนปลูก

๔. ถ้าปลูกพืชไปแล้วมีโรคระบาดต้องถอนต้นที่เป็นโรคออกจากแปลงและเผาทำลายและไม่ควรให้น้ำแบบไหลตามร่องเพราะเชื้อสาเหตุโรคเหี่ยวเหี่ยวสามารถแพร่กระจายไปกับน้ำได้

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

๔๖ ถ. ราชฎร์นิยม ต. บางพระ อ. เมืองตราด จ. ตราด

โทร. ๐๓๙-๕๑ ๑๐๐๘ โทรสาร ๐๓๙-๕๒๓๓๘๕

<http://www.trat.doae.go.th>

E-mail: trat@doae.go.th

ผู้จัดทำ: นางสาวครองทรัพย์ สิงหราช ที่ปรึกษา: นายสายชล เจริญพร